

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

La fractura turística

No tothom ha pogut marxar de vacances

Tornem a començar el curs, els nens i adolescents tornen a escola i els grans a la feina. I al Consell General hi ha el debat d'orientació de la política del Govern. Sembla que tothom torna de vacances. I no és així.

A les nostres valls hem rebut força turistes i visitants. Una bona cosa per a l'economia del país. I força famílies d'Andorra han estat una o dues setmanes de vacances, fora del país.

Però l'ascensor social que permetia que gairebé tothom pogués marxar de vacances s'ha aturat enmig de la pujada.

L'augment, brutal, del cost de la vida i les incerteses i interrogants davant el futur immediat han fet que aquest estiu –i no és el primer– moltes famílies no hagin pogut sortir d'Andorra per passar plegats uns dies de vacances.

El ball de les etiquetes dels preus de l'alimentació estaboreix els més modestos, agafats pel coll per l'explosió dels preus dels carburants i l'encariment de les pastes i altres productes bàsics.

Ja ho va dir François Mitterrand l'any 1978: “La inflació, impost per als pobres, prima per als rics, és l'oxigen del sistema.”

La fractura social de les dues Andorres s'ha concretat, doncs, en una *fractura turística*, per manca de mitjans financers suficients. L'exclusió s'estén.

A França, en una nota publicada per la Fondation Jean Jaurès l'estiu del 2019, el politòleg Jérôme Fourquet explicava, ja abans de la pandèmia, que aques-

tes vacances prohibides són “una de les manifestacions més simptomàtiques del despenjament de la part baixa de la classe mitjana”, que ja s'adona que no pot accedir als estàndards d'abans. A Andorra les enquestes d'opinió també ho recullen.

El pes de les despeses fixes i obligatòries, com són l'habitatge i l'augment dels preus del consum, fan pujar la factura.

L'augment de preus de les ofertes turístiques també castiga les famílies modestes.

És ben evident que moltes famílies viuen sovint aquesta incapacitat de marxar de vacances

Caldrà també decidir com repartir els esforços i els costos de la recuperació

com una mena de degradació social i els pares ho ressenten com un defalliment culpable envers els fills.

És prou sabut que poder passar una estada lluny de casa aporta, a part del descans, altres aspectes positius com són l'alliberament dels codis socials estrictes, l'obrir-se als altres i el reforçament dels lligams pares-fills.

Així doncs, en aquest inici de nou curs el país està trist.

Hi ha molts ciutadans que consideren que Andorra està estancada. És a dir, que una part important de la societat està instal·lada en el pessimisme.

La notícia publicada a la premsa el juliol passat explicant que moltes famílies d'origen portuguès es plantejaven tornar cap al seu país a la vista de l'augment del cost de la vida, i també dels lloguers, i el baix nivell dels salaris no hauria de passar desapercebuda.

La solució no penso pas que es pugui trobar en el tan sovint invocat “pacte de rendes”

L'estiu del 2020, després del xoc de la pandèmia, facilitar liquiditat a les famílies i als negocis petits, a més de contribuir a la lluita contra la pandèmia mitjançant la despesa sanitària, eren reptes immediats als quals el Govern i el Consell General havien de fer front.

Ara ja convé entrar en una nova fase, i això comença per reconstruir les finances públiques per fer d'Andorra un país de qualitat.

Crec que és responsabilitat de tothom crear les condicions per assolir un acord per a la reconstrucció social i econòmica que impliqui forces polítiques i agents socials.

Els reptes que el país té al davant són extraordinaris i els interrogants enormes.

Quines haurien de ser les prioritats per assegurar la represa del creixement? Quines per tal que aquest creixement sigui sostenible?

Quines mesures adoptar en l'àmbit social per assegurar que ningú no quedi al marge?

És ben cert que també caldrà decidir com repartir els esforços i els costos de la recuperació.